

Escrits

Sant Jordi 2026

[is]creb Institut Superior de Ciències
Religioses de Barcelona

SANT JORDI

20 26

Amb motiu de l'Any Gaudí, l'ISCREB ha convidat tota la seva comunitat a participar en el concurs literari de Sant Jordi 2026 amb una proposta creativa: escriure relats breus que situessin el lector en algun dels espais de l'obra d'Antoni Gaudí.

Els textos que presentem a continuació són el resultat d'aquesta iniciativa. Cada un d'ells ofereix una mirada personal i imaginativa sobre parcs, edificis i detalls arquitectònics que formen part de l'univers gaudinià, convertint-los en escenaris vius de ficció.

Volem agrair sincerament la participació de l'alumnat, el professorat i els amics de l'ISCREB que han fet possible aquesta edició del concurs. Les seves creacions reflecteixen sensibilitat, creativitat i una manera singular d'apropar-se a l'obra de Gaudí des de la literatura.

Us convidem a descobrir aquests relats i a deixar-vos endur per les històries que neixen de les formes, els colors i la imaginació d'aquest gran arquitecte.

Vuit persones han respost a la convocatòria, compartint textos que ens parlen de llum, de resistència i de futur. Agraïm la seva participació i celebrem la seva aportació en aquest homenatge a l'esperança.

Bona lectura!

AUTORS PARTICIPANTS:

Rocío **G**ranada
Irene **A**riza
Gustavo **P**orta
Júlia **E**spanyol
Pere **E**spauella
Iván **S**ánchez
Aelita **S**emis
Marina **T**orres

La llegenda del guardià de colors

Aquest relat és el preferit de molts, perquè converteix l'emblema del parc en un guardià viu. Quan Antoni Gaudí va començar a transformar la Muntanya Pelada, es deia que sota les pedres seques hi habitava una salamandra mil·lenària, filla de la terra i el foc. No era una bèstia ferotge, sinó la protectora de les aigües subterrànies que corrien per la colina.

Gaudí, que parlava el llenguatge de la natura, va pactar amb ella: a canvi de protegir el Parks Güell per sempre, ell li donaria una armadura eterna feta de mil miralls. L'arquitecte va recollir trossos de tasses trencades, plats de porcellana i ampolles de vidre el que avui coneixem com a trencadís i els va anar enganxats amb cura sobre el llom de la criatura.

El drac va quedar fascinat per com els colors brillaven sota el sol de Barcelona, reflectint el blau del cel i el verd dels pins. Es va quedar tan quiet, admirant la seva pròpia bellesa, que va acabar convertint-se en part de l'escalinata.

Però vigila: diuen que els dies de pluja intensa, quan l'aigua baixa amb força per les escales i surt per la seva boca, el drac torna a bategar. Per uns instants, la pedra es torna tova i la salamandra aprofita per beure i recordar els temps en què era lliure per la muntanya, abans de tornar a quedar-se petrificada com el guardià més famós del món.

El drac no es va convertir en pedra de voluntat pròpia, sinó per un encanteri de llum. Gaudi sabia que un guardià tan poderós podria espantar els nens que anessin a jugar al parc, així que va dissenyar l'escalinata de manera que, cada migdia , el sol banyés el llom de la bèstia amb una intensitat encegada.

Aquesta llum, reflectida en els mils trossos de trencadís, actuava com una cançó de bressol visual. El drac, enlluernat per la seva pròpia brillantor, entrava en un transe hipnòtic que el mantenia immòbil durant tot el dia, deixant que els visitants es fessin fotos al seu costat sense perill.

Però, què passa les nits de lluna plena? Es diu que quan la lluna blanca es reflecteix en les escates de ceràmica blava i verda, l'encanteri es trenca durant uns minuts. En aquest breu instant, el drac exhala un sospir de vapor que es confon amb la boira de Barcelona i mou la cua lentament per sacsejar-se la pols del dia. Si alguna vegada trobes una peça de trencadís a terra prop de l'escala, no la llencis: diuen que és una escama que el drac ha mudat mentre estirava les potes sota la llum de la lluna.

Júlia Espanyol

El somni de pedra: llindars i alçàries

Aquell matí, davant la Basílica de la Sagrada Família, vaig alçar la vista cap al cel, i la Torre de Jesús ja s'erigia, serena i majestuosa. La seva presència semblava parlar en silenci, com si cada pedra guardés un alè de llum i temps. No necessitava superar Montjuïc: la muntanya ja hi era, testimoni i mesura de tota grandesa que l'home pot somiar.

La Torre de Jesús respirava. Humil, serena. No cridava ni s'imposava. Cada pedra semblava escoltar el vent, la llum, la ciutat. Cada corba retenia l'aire i el temps, com si fossin plens de vida.

Els vitralls trencaven la llum en colors que vibraven, com fulles al sol. Les columnes s'obrien com arbres: els sostres corbats semblaven respirar. Tot era viu. Antoni Gaudí havia escoltat la naturalesa: rius, onades, fulles. Havia intuït que créixer no és desafiar, sinó harmonitzar. Que la verticalitat més profunda no és ascens, sinó disponibilitat.

La meva filla mirava en silenci. No deia res. Però en la seva mirada hi havia una obertura neta, com si acollís allò que jo només podia intuir.

Al costat de la Torre de Jesús, la Façana de la Glòria encara espera. No s'obre, però parla en futur. És llindar i camí alhora. Promesa. Un espai de plenitud que no es pot forçar. La seva absència no és buit: és crida.

La torre mostra una alçària ja realitzada. La façana, una obertura encara pendent. I entre totes dues, un espai habitable: el de la pròpia existència, sempre en camí, sempre en tensió entre el que és i el que ha de ser.

Vaig tancar els ulls. El silenci no era buit. Era dens, com si sostingués tot el visible i tot el que encara espera. Entre la torre que ja és i la façana que encara no, vaig sentir que també la vida és així: gràcia que s'insinua, resposta que es construeix.

Quan els vaig obrir, la llum tocava els relleus amb una suavitat nova. La Torre de Jesús ja no era només forma: era signe. I la façana, encara incompleta, no era manca: era possibilitat.

Cada pas em recordava que la grandesa no és imposició. No es tracta d'arribar més amunt, ni de superar res. Es tracta de deixar-se orientar. D'estar en relació. D'habitar l'equilibri amb la natura, la història, amb aquell Misteri que tot ho sosté.

Quan vaig sortir, amb Montjuïc al fons i la Torre de Jesús al costat, vaig comprendre —sense poder-ho dir del tot— que elevar-se i esperar són un mateix gest.

Que la glòria no esclata: madura.

Que la verticalitat no s'imposa: es rep.

I que, potser, la Torre de Jesús no s'alça només cap al cel, sinó en el més profund de la persona, allà on el Misteri es deixa pressentir, com un somni de pedra que lentament s'aprèn a fer vida.

El Plano de lo Invisible

En el corazón de Park Güell, cuando el flujo de turistas se apaga y la ciudad se convierte en un murmullo lejano, existen rincones que parecen respirar por sí mismos y de los que nadie habla en los folletos oficiales.

Clara llegó tarde a este escenario, ocultando su verdadero propósito tras una mentira sobre una investigación de técnicas cerámicas; en realidad, buscaba un cuaderno que su abuelo describió antes de morir como el portador de 'los planos de lo invisible'.

Mientras avanzaba por la escalinata principal bajo una luz tenue, sintió la mirada fija de la famosa salamandra de mosaico, cuyas piezas de cerámica parecían absorber la claridad en lugar de reflejarla, reforzando la insistencia de su abuelo de que Gaudí no diseñaba arquitectura estática, sino organismos vivos destinados a que la tierra hablara.

Al adentrarse en la penumbra de la sala hipóstila, el eco de sus pasos generaba una cadencia irregular, como si una presencia invisible caminara a su lado, apenas un segundo desfasada, sumergiéndola en una atmósfera donde el viento era el único compañero entre el bosque de columnas. Allí, entre los troncos petrificados de piedra,

Clara localizó finalmente una pequeña grieta en forma de espiral oculta en un capitel, la señal exacta que le permitiría acceder al secreto familiar.

Al presionar con fuerza, un leve clic mecánico precedió a una vibración profunda del suelo, un latido que sugería que el parque entero estaba despertando o respirando bajo sus pies mientras las sombras se desplazaban de forma inquietante. Una losa del pavimento se deslizó silenciosamente para revelar un escondite con un cuaderno antiguo y polvoriento, lleno de símbolos orgánicos, espirales y diagramas de corrientes de agua que no correspondían a ninguna parte conocida de la superficie.

Frases crípticas como 'Lo que se ve no es lo construido' o 'La forma protege el secreto' le confirmaron que no sostenía un simple tratado de arquitectura, sino un mapa detallado de una geografía enterrada compuesta por túneles y cámaras ocultas bajo el diseño visible de Gaudí. La soledad de Clara fue interrumpida por la aparición de una silueta alta y misteriosa que emergió de entre las sombras, advirtiéndole con voz gélida que el parque no se visitaba de noche.

El desconocido, cuyos ojos reflejaban algo que no pertenecía a este mundo, le reveló que al encontrar el cuaderno había 'abierto algo' y que ahora el parque estaba escuchando, justo cuando un sonido de agua ascendente comenzó a retumbar desde el subsuelo a través de las columnas dóricas.

Tras asegurarle que bajo tierra se ocultaba aquello que Gaudí quiso proteger pero también dejar disponible para quienes pudieran entenderlo, la figura se desvaneció y el mecanismo del suelo se cerró, devolviendo al lugar su apariencia normal. Atónita, Clara descubrió con asombro que el cuaderno se había quedado completamente en blanco, borrando todo rastro de los mapas, excepto por una última sentencia lapidaria que sellaba su destino: 'Ahora formas parte del diseño'.

Misteri a la Casa Batlló

La pluja queia fina sobre el Passeig de Gràcia, dibuixant camins irregulars sobre els vidres acolorits de la Casa Batlló. A dins, la Clara ajustava la llanterna amb mans lleugerament tremoloses. Treballava com a guia nocturna des de feia mesos, però aquella nit era diferent. Hi havia alguna cosa en l'ambient, una tensió subtil que semblava bategar entre les parets ondulants.

Tot havia començat amb una trucada estranya. Una veu apagada li havia dit: 'Busca sota les escates del drac'. Pensant que era una broma, ho havia ignorat... fins que, durant la darrera visita guiada, un dels turistes va desaparèixer sense deixar rastre.

Ara, sola, recorria les sales amb una sensació creixent d'inquietud. Les formes orgàniques de Gaudí semblaven observar-la. Va pujar lentament cap al terrat, on el drac de ceràmica vigilava la ciutat.

La pluja s'intensificava. La Clara es va acostar a les escates del drac, recordant les paraules misterioses. Amb els dits, va començar a resseguir les peces de trencadís fins que en va trobar una que es movia lleugerament. Amb un petit esforç, la va desplaçar.

A sota, hi havia una clau.

El cor li bategava fort. 'Això ja no és cap broma', va murmurar. Va baixar ràpidament cap a les golfes, un espai que sempre li havia semblat estrany, amb aquells arcs blancs repetitius com una columna vertebral. Hi havia una porta petita que mai no havia vist oberta. La clau encaixava perfectament.

En girar-la, la porta es va obrir amb un grinyol suau.

A dins, una habitació oculta. Polsosa, oblidada... però no buida. Hi havia una taula amb documents antics i, al centre, una llibreta. En obrir-la, va reconèixer immediatament el nom: Antoni Gaudí.

Les pàgines contenien dibuixos i anotacions, però també alguna cosa més inquietant: referències a una 'energia' amagada dins l'edifici. Una força que, segons ell, connectava l'arquitectura amb una mena de consciència.

De sobte, un soroll darrere seu.

La Clara es va girar. A l'entrada de l'habitació hi havia el turista desaparegut. Però no era el mateix. Els seus ulls eren buits, i el seu rostre, inexplicablement serè.

—Ja ho has trobat —va dir amb una veu que no semblava seva.

—Què... què és això? —va preguntar ella, retrocedint.

—La casa viu. Sempre ho ha fet. I ara... et vol a tu.

Les llums van parpellejar. Les parets semblaven respirar. La Clara va sentir una pressió al pit, com si l'edifici mateix intentés comunicar-se amb ella.

Va mirar la llibreta, després la figura davant seu. Va entendre, de sobte, que aquell lloc amagava un secret massa antic per ser ignorat.

Amb un gest decidit, va tancar la llibreta i va sortir corrents. Darrere seu, el so dels passos la perseguia, però la casa semblava ajudar-la, guiant-la cap a la sortida.

Quan finalment va sortir al carrer, la pluja havia cessat.

Va mirar enrere. La Casa Batlló brillava amb una llum estranya.

I la Clara va saber que aquell no era el final.

Només el començament.

Amor a la Pedrera

La Mercè arribava cada matí a la Pedrera abans que sortís el sol. Amb el seu carretó i el davantal ben lligat, recorria els passadissos en silenci, netejant allò que altres ni tan sols veien. No era un lloc qualsevol per a ella. Aquell edifici ondulant, amb balcons de ferro que semblaven branques, li parlava d'una bellesa que mai no havia sentit seva.

Un matí, mentre netejava una de les finestres, va veure un home observant la ciutat des del terrat. Vestia amb elegància, però no semblava un turista.

—Bon dia —va dir ell, girant-se amb un somriure.

La Mercè va assentir tímidament.

—Bon dia, senyor.

—No em diguis 'senyor'. Em dic Arnau.

Amb el temps, aquelles trobades es van fer habituals. L'Arnau venia cada dia, sempre a la mateixa hora. Parlaven de coses senzilles: del temps, de la ciutat, de la vida.

La Mercè no sabia gairebé res d'ell, però sentia una calma quan estaven junts. Ell, en canvi, semblava fascinat per la seva manera de veure el món.

—Tu veus coses que altres ignoren —li va dir un dia.

—Jo només netejo —va respondre ella.

—No. Tu cuides.

Amb el pas de les setmanes, la distància entre ells es va escurçar. L'Arnau li va explicar que venia d'una família rica, que havia crescut envoltat de luxes... però també de buidor.

—Aquí, amb tu, tot sembla més real —va confessar.

La Mercè va sentir una barreja d'alegria i por. Sabia que els seus mons eren diferents.

Un vespre, ell la va convidar a pujar al terrat de la Pedrera. El sol es ponia darrere les xemeneies escultòriques, tenyint el cel de taronja i rosa.

—No puc oferir-te una vida perfecta —va dir ell—. Però sí una de sincera.

La Mercè va respirar profundament.

—Jo tampoc puc oferir-te riquesa.

—No la vull —va respondre ell, agafant-li la mà.

El silenci que va seguir no era incòmode. Era ple.

Van decidir intentar-ho. No va ser fàcil. Hi havia mirades, comentaris, dubtes. Però també hi havia complicitat, respecte i una alegria nova que creixia cada dia.

Amb el temps, van trobar el seu lloc. Junts.

I cada capvespre, tornaven al terrat, on tot havia començat.

Diàleg d'ocells per la Pau

Damunt d'un fanal del Passeig de Gràcia, dos ocells observaven la ciutat.

—Els humans tornen a discutir —va dir el pardal, picotejant lleugerament el ferro.

—Sempre discuteixen —va respondre la tortora, amb un sospir.

—Per què ho fan?

—No ho sé. Tenen tot el que necessiten... i encara així, volen més.

El pardal va inclinar el cap.

—Nosaltres també volem coses.

—Sí, però no a costa dels altres.

Un grup de persones passava per sota, parlant animadament. Un nen assenyalava els edificis, meravellat.

—Mira —va dir la coloma—. Encara hi ha esperança.

—En què?

—En la capacitat de veure bellesa.

El pardal va quedar en silenci.

—Creus que poden canviar?

—Només si aprenen a escoltar.

—Escoltar què?

—El vent. Els altres. A ells mateixos.

Una ràfega suau va moure les plomes dels dos ocells.

—Saps què faria falta? —va dir el pardal.

—Què?

—Que s'aturessin. Només un moment. Que deixessin de córrer.

La coloma va assentir.

—Potser hauríem de dir-los-ho.

—Creus que ens escoltarien?

—Potser no amb les orelles.

—I com, doncs?

La coloma va obrir les ales.

—Amb l'exemple.

Va volar en cercles, suaument, sense pressa. El pardal la va seguir.

A baix, el nen va aixecar el cap, somrient.

—Mira, mama!

Durant un instant, el soroll de la ciutat semblava més suau.

—Veus? —va dir la coloma, tornant al fanal.

—Potser tens raó.

—La pau no és un lloc. És un gest.

El pardal va mirar l'horitzó.

—I nosaltres?

—Nosaltres només recordem.

El sol començava a pondre's.

Els miracles de la Sagrada Família

Al cor de Barcelona, abans de que l'oratori de Sant Felip Neri quedés esquitxat per l'esclat de la guerra, Antoni Gaudí hi pelegrinava cada tarda com un devot més. Però una tarda, un tramvia amb una creu vermella símbol de Sant Jordi i una 'G' negra com a estendard el van enllitar a l'Hospital de la Santa Creu.

L'església que havia resistit impassible al fum de l'esglésiàcida de la Setmana Tràgica de 1909 havia sigut hissada a obra en mans de Déu. Un fatídic dia de juny de fa cent anys va veure com la vida del seu mortal creador arribava a la seva fi.

Al passar per la porta recoberta de fistons esculpits en la grisa carn de Montjuïc, el fèretre de Gaudí va visualitzar per davant seu els passatges que havien esculpit a la façana de la nativitat, rebatejada popularment com a 'façana de la vida'.

Les escenes van evocar la seva trajectòria vital: la fugida a Egipte en ase, com anava Gaudí a l'escola a causa de l'artritis; Jesús d'adolescent treballant al taller artesà familiar com Gaudí aprenent l'ofici familiar de calderer; la presentació de Jesús al temple, com l'arribada de Gaudí a la ciutat; la promesa del promotor Josep Maria Bocabella en forma de compromís entre Josep i Maria, i Jesús parlant amb Sant Josep com podria representar a qualssevol dels seus mestres, com Joan Martorell, o dels seus deixebles, com Cèsar Martinell. Pastors, intel·lectuals i empresaris van assistir-hi, no per rebre a cap messies, sinó per acomiadar-se per sempre més.

Un sol apòstol, Sant Bernabeu, va cantar solitari <Sanctus, Sanctus, Sanctus> quan Gaudí va ser enterrat als seus peus, sota el nou xiprer, recentment esculpit i que segellaria el seu cos com un cementiri.

El deixeble Domènec Sugrañes, veient el pa amb panses que l'humil Gaudí no havia sopat aquell vespre al seu taller-dormitori, va reviure records ja caducats amb la xerraire veu de Gaudí:

'Els temps són molt convulsos, Domènec. He treballat per als mecenes més rics, que han imposat dures jornades laborals als seus obrers i desvirtuat les famílies. Els obrers estan descontents, culpen a l'església, es manifesten, contracten pistolers i ja no tenen fe. Aquest temple de l'Associació de Sant Josep és diferent, un lloc d'acollida on són benvinguts amb amor, un lloc on venen en família. Començarem el temple per les estàtues de la façana i serà la cara d'una nova societat, on la cooperació construeixi una nova societat des d'abaix. Domènec, l'Amo d'aquesta Obra no té pressa. La Temple Expiatori de la Sagrada Família està en mans de Déu i en la voluntat del poble.'

Actualment els dotze apòstols, engalanats amb l'anell i el mitre com a primers bisbes de l'església i vidriats venecialment, glorifiquen a l'uníson <Hosanna> i <Excelsis>. Al conjunt s'hi han unit Maria, la Stella més brillant de Barcelona, i Jesús, la creu més alta mai vista.

Avui dia el llegat de la providència mostra un 'A.G.' a les portes que esperen obrir-se algun dia i que clamen en totes les llengües el seu pare que és al cel. El fortuït fòssil de palmera testimonia el destí premonitzat des de la creació, de la pedra que havia d'encarnar el martiri de Jesucrist.

No obstant, un detall va escapar-se de la planificació de Gaudí. L'interior és vigilat per un Sant Jordi sense drac en una ciutat plena de dracs gaudinians. Custodia glacialment l'entrada principal, encara barrada. Amb un posat eixut sembla testimoniar la fatídica mort de Gaudí quan la Sagrada Família era encara un temple a l'aire lliure en un poblet de barraques.

Al Cel Sigui.

Records de Casa Vicens

Som els espais que habitem i en ells ens transformem allà on el cor somia, estima i viu. A dins les llars del geni ens trobem amb l'essència més pura. L'originalitat, en paraules seves, neix de la capacitat de tornar a l'origen. I és allí on l'ànima recupera la seva veu en silenci i el quotidià es torna un refugi per aquesta trobada.

La casa a la Vila resplendeix sobre la ciutat. Els mil sols daurats que florien a l'herba s'han fet eterns en la seva estructura i transmeten calor a les estances dins el llarg hivern, tot convertint-se en espai.

L'ocàs es torna roent entre les muntanyes. Com una espasa, la llum penetra la teranyina, travessa el raig d'aigua i es transforma en un ventall de colors. He tornat al passat,estic asseguda a la tribuna amb un petit poemari de Verdaguer, el matí de la infantesa del poeta és l'ocàs de la meva maduresa. Deixo caure el llibre que llisca sobre el meu jaç de mussolina. He begut de la font de Santa Rita per darrera vegada. El seu consol em reconforta.

Tanco els ulls i em deixo emportar per la dansa rítmica de l'aigua, recordant que hi ha instants romanen eterns si els atresorem dins el cor.

SANT JORDI - 20 26

Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona
Carrer Diputació 231 - 08007 Barcelona
(+34) 93 454 19 63 | secretaria@iscreb.org

[is]creb Institut Superior de Ciències
Religioses de Barcelona